

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIEI ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

Predică de despărțire a Preasf. Episcop Andrei ținută în Biserica catedrală din Oradea.

În Dumineca din 26 Ianuarie, enorlașii ort. rom. din orașul Oradea într'un număr neobișnuit de mare, cum numai la Paști se mai întâmplă, au grăbit să asiste la sf. liturgie arhierască oficiată de Preasfințitul Andrei, Episcop ales și investit al Aradului.

Preasfințitul Episcop Andrei a rostit cu această ocaziune următoarea cuvântare de despărțire :

"Timpul despărțirii mele a sosit" (II Tim. 4 v. 6) *"Rogu-te Părinte ceresc să îngădui slugii tale în ceasul acesta, că în locul propovăduirii cuvântului Tău să dea glas inimii sale și binecuvântând Tu legătura dintre păstor și turmă să prefaci și cuvintele mele de acum spre lauda măririi tale!"*

Necuprinse sunt planurile lui Dumnezeu. Piănulsem că P. Sf. Roman să mă căzuzească în înțelepciunea lui bătrânească, iar eu cu vigoare tinerească să-l ajut la bătrânețe. Dar planul omului e ca floarea de o zi pe câmpia veșniciei. Iată că totul s'a făcut altcum.

Două dureri mari a atins sufletul meu în cursul acestei săptămâni. Dacă de marea pierdere a P. Sf. Roman, care zace sub lespedeaa acestei Biserici inima s'a recules de durere și o mângâiere cerească și-a făcut loc în ea știindu-l în cer cu sfinții; ceialaltă: *despărțirea de această biserică de enoriașii și de frații mei preoți rămâne fără mângâiere.*

Iubiți creștini,

Celce vă grăește, a petrecut și el 18 ani încheiași ca slujitor al Domnului la altarul a-

cestei biserici. *Timp îndestul de lung când mă gândesc la mulțimea evenimentelor mari pe cari le-am prăznuit în această Biserică.*

Timpul a trecut lin, frumos, căci sufletul meu s'a simțit aci ca *"pomul sădit lângă izvorul apelor ce dă roadă la timp"*. (Ps. 1)

Ca o zi luminoasă, de adevărată Înviere, la acest altar am prăznuit *desrobirea* națională a frontierei de vest la Învierea Domnului din anul 1919. Aci ne-a ajuns marea schimbare.

Aci am primit prin ungerea de sus darul *preoției* și al arhieriei.

Îndrăgit-am această Casă a Domnului, unde am trăit cele mai curate clipe de înălțare sufletească.

Aci a vibrat adesea sufletul meu de căldura rugăciunii. Aci am primit adesea cele mai frumoase inspirații ca: idei, gânduri și planuri de muncă.

Aci am simțit de atâtea ori cum gândul cufundat în contemplare se urcă la cer, cum inima atinsă de dulceața cântărilor, cum conștiința trezită de graiul răspicat al apostolului sau evangheliei, se curăță, cum lacrimi calde de pocăință ce curg înlăuntru mângâie, potolesc furtuni, alungă ispite și sting gânduri lumesti.

Aci am avut deatâteaori impresia că sunt în cer, am uitat tot ce e vremelnic când auzeam cântarea Heruvicului "toată grija cea lumească dela noi să o lepădăm".

Încoturat de mireasma fumului de tămâie am simțit și eu ca psalmistul *"că mai bună este o zi în curțile Domnului decât o mie"....* (Ps. 88. 10).

Aci am înțeles ce binefacere e *Biserica*, acest *lăcaș de refacere sufletească*, unde *harul divin*; această putere cerească nevăzută atinge sufletele și le curățește.

Cu câtă duiosie nu-mi reamintesc *denille din Jola mare*, după care învățasem să calculez anii, când vărsam lacrimi și noi preoții, ce vă ceteam vouă cele 12 evanghelii ale pătimirii Domnului. De câte ori n'am încercat să desprind din sufletul meu ecoul sguuitoarei drame divine ce rămâne veșnic nouă, an de an, oridecâteori se petrece în fața sufletului omenesc.

Cu adâncă pietate am trecut totdeauna pragul acestei *Biserici*, fiindcă întâlneam în ea atmosfera de sfințenie a celor 150 de ani trecuți peste dânsa. *Fumul de tămâie* ce s'a înălțat spre cer în decursul acestui timp mi se părea că-l zăresc ca o perdea duhovnicească, incremenită întinsă sub bolta ei.

In Licăritul luminiielor de ceară aprinse în fața iconostasului îmi părea că văd *flacăra* puternică aprinsă în cer din rugăciunile de veghe pentru cei morți și din dorinți pioase,

sfintele icoane le vedem acoperite cu sărurile ferbinți ale rugii picurate de pe atâtea buze,

pardoseala purtând urmele atâtor genunchi plecate,

altarul încărcat de mulțimea Jertfelor aduse pe dânsul, care toate au intrat în sfânta sfințelor din cer,

amvonul viu și înaripat stăpânit de atâtea chipuri cucernice de preoți ce s'au perindat la el.

Am văzut totdeauna în *Biserică* un *locaș misterios*. Loc de *întâlnire între cer și pământ*, între *vremelnicie și veșnicie*. Preînchipuirea *sanctuarului ceresc*, unde noi preoții facem proba cea mare pentru slujba de sus.

Din mulțimea enoriașilor și a slujitorilor cari iubeau și cercetau acest sf. locaș și l-am cunoscut aci în acest lăcaș al mângăierii, mulți s'au *mutat dintre cei vii*. Pe aceștia îi văd în zare ca niște *călători ajunși la odihnă* cari și-au scuturat aci florile rugăciunii.

Din *biserica luptătoare* ei au trecut în *biserica triumfătoare*. Numai țărina lor zace sub crucile din cimitir, *duhurile lor tau parte împreună cu îngerii la slujbele de aci*.

Cu frații preoți *împreună liturghisitori* am încercat să vă facem să gustați *cereasca mireasmă a slujbelor divine*.

Daruri diferite și bogate a sămănat Domnul între slujitorii altarului. *Învățat-am unii dela alții* și ne-am întregit cu *iubire frățască* ne-am *călăuzit*, pentru a ne face pildă vouă.

Cerul am încercat a vi-l coborî pe pământ. Și totuși știm că *viața voastră religioasă nu e dela început*. Abia *V'am deschis te-*

zaurul frumuseților duhovnicești. Alții vor păși mai departe, zidind peste *temelia pusă de noi*, cultivând semanța semănată de noi.

Nesfârșit e drumul desăvârșirii. Ceeace noi am făcut este că vi l'am *arătat lămurit*, de-acum ochii voștri așintiți văd mai bine țelul.

Vol, iubiți creștini, *ne-ați înțeles*, ceeace ne-a dat curaj la lucru, *ne-ați cinstit și ne-ați ascultat*.

Ați fost *ogor primitor*. Dragostea de biserică, care s'a dovedit de-atâtea ori neîncăpătoare, a fost podoaba voastră. Poate fiindcă simțiați și voi că în *Biserica* aceasta e *suflet viu*.

Răsplata voastră a fost deplină.

Bucuriile noastre au fost duhovnicești; de a vedea cum *Hristos Domnul ta flință* în voi. Cum întâi cuvintele Lui, talmăcite prin graiul nostru *deschid inimile*, apoi *chipul Lui îmbracă* formă, la început palidă apoi tot mai vie în voi, cum *lacrimile Lui* curg din ochii voștri, cum de *ranele lui sângeași* voi, ajungând să *împliniți în trupul vostru* lipsurile suferințelor lui Hristos" precum zice sf. apostol Pavel. (Col. 124).

Sunt convins că *Hristos Domnul e familiarizat* aci în orașul nostru. Am constatat aceea de-atâtea ori din *suspinurile și lacrimile* sfințite cu prezența Lui în inimă.

E nevoie numai ca să-l rugăm ca cel 2 ucenici din calea Damascului, zicându-i: *Rămâi cu noi*" că ceasul e spre seară și ziua s'a plecat. (Lc. 24—29).

Rămâi aci lisuse, *fă-ți oaste aleasă*, nebiruită la acest hotar al țării, căci *unde ești Tu e veșnicie* și vremurile nimic nu mai dărmă.

Mulțumesc Tatălui ceresc pentru ajutorul ce mi l-a dat de a-mi purta cu vrednicie sarcina ce a pus-o pe umerii mei. Încât pot spune azi: *„Prin darul lui Dumnezeu sunt ceeace sunt; și darul lui hărăzit mie n'a fost zadarnic* căci am muncit. Totuși nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine". (I. Cor. 15,10).

Mulțumesc părintelui meu sufletesc, P. Sf. Episcop Roman, care acum zace sub lespedeaa acestei *Biserici*, din *lumina cărula am aprins luminița uceniciei mele* și căruia-i rămân recunoscător, că mi-a îndreptat pașii spre slujirea lui Hristos, slujbă în care mi-am aflat *cărarea vieții*.

Mulțumesc împreună — slujitorilor, frați preoți pentru dragostea cu care mi-au stat todeauna în ajutor și-i rog să mă cuprindă și în viitor în rugăciunile lor și să nu rupă prin uitare legătura dragostei duhovnicești dintre noi, căci iubirea singură nu piere niciodată ci trece și hotarele morții.

Iar vouă, *iubiți enoriași*, cari prin *cinstea* ce mi-ați arătat-o totdeauna m-ați încurajat și ați dat *avânt aripilor mele* sufletești, Vă mulțumesc îndoit.

Voi n'ați văzut decât *fața noastră*, poate uneori posomorâtă și n'ați bănuț ceeace purtăm *înduntru*. Căci cu noi se întâmplă ceeace zicea ap. Pavel: „Lăsând la o parte aceste lucruri din afară, în fiecare zi sunt împulzind și *port grijă tuturor bisericilor*.”

„*Cine este slab și eu să nu mă simt slab cu el?*”

„*Cine se sdruncină în credință și eu să nu mă aprind de focul lui?*” (II Cor. 11. v. 28-29) încât „*sufletul preotului e bătut de mai multe furtuni, decât cele ridicate de vânturi pe mare*” (Hrisostom), căci noi purtăm și *grijile cerului pe pământ*.

Păstrați-mi *buna amintire* și din bogăția rugăciunii voastre dați-mi și mie o *fărîmă*, ce-mi va fi de folos.

Nu uitați pe arhiereul vostru Andrei, care dacă a fost *puțin la fapte și slab la vorbă*, a fost totuși *bogat în planuri bune* pe care voia să le realizeze între voi, dar pe care timpul nu i le-a hărăzit.

Se desface deacum *legătura văzută* între noi, dar cea *nevăzută a sufletului* va dăinui câtă vreme vom *iubi această Biserică*, maica noastră sufletească și vom păstra *aceeaș atmosferă de creștinism pur*, lipsit de *intoleranță și mândrie sectară*, pe care noi am propovăduit-o.

Iar eu rog pe Hristos Domnul să primească *prinosul celor 18 ani*, adus de mine în această biserică în formă de: *gânduri curate, rugăciuni fierbinți și cuvinte calde de propovăduire*, ca atâtea semințe menite să rodească în suflete: *mângădere, lumină și pace*.

Tatăl ceresc să păstreze *grădina sufletească* a enoriașilor noștri, ferind-o de *uscăciuni și buruteli*, și să *sporească comoara cerească* ascunsă în inimile voastre credincioase.

„*Doamne, Doamne, caută din cer și vezi și cercetează via aceasta pe care a sădit-o dreapta Ta și o desăvârșește pe ea*”, Amin.

Părerii

Colportajul

o imperioasă necesitate de propagandă

Pe străzile unui oraș se încrucișează atâtea oameni, grăbiți să-ți ofere o carte, o broșură sau cel puțin o foaie.

Alături paralel cu colportorii de gazete, cari se întrec în desfacerea marfei lor la vedere, și cu sgomot, câte genți ghiftuite cu maculatura subversivă sectară nu se strecoară prin toate ascunzișurile și penumbrele orașului... Nu-i poartă cât de sărăcăcioasă, la care să nu bată. Și unde nu se deschid ușile, se aruncă peste gard sau se furișează, ca o ispită pe sub poartă numeri de probă sau otrava câtorva broșuri. — El cutrieră clandestin și satele în butul tuturor opreliștilor, sau cu consimțământul tacit al celor ce ar trebui să supravegheze.

Mulți dintre astfel de oameni, — auto-sugestionați — fac o înaltă funcție din grija de a-și servi clienții, cari le cad în cale.

Ori cât ar fi omul zilei de stăpânit de „greutatea zilei”, de insistențele unor astfel de colportori, metamorfozați în misionari, cu greu poate scăpa să nu i-se octroieze cel puțin o fițuică.

Cartea lor e ieftină. Un bagatel compactată frumos.

Ea se frunzărește în clipele de plictiseală, în călătorie și te miră ce poate reține atenția cetitorului.

Câți oameni n'au căpătat gustul cetitului silabisind veninul vr'unei astfel de scrieri, pomenindu-se, ca din întâmplare prins în capcana unei ideologii și manieri sectare?

Contra acestor încercări de otrăvire sufletească, bisericile creștine de rit latin și reformate răspund cu măsuri similare.

Colportajul este la ei organizat.

La noi lipsește însă cu desăvârșire. Mă gândesc firește la cea de natură religioasă.

Dacă treci prin satele românești, — prin cele mai multe, — și întri în casele creștinilor, bate la ochi mulțimea icoanelor de rit apusean, pe cari le întâlnești nu întâmplător, ci aproape în toate casele.

Ce e drept, pentru un credincios, icoana ca mijloc de evocare a lumii spirituale, nu este propriu zis o sminteală pentru suflete. — Rămâne însă o probă evidentă de lipsa de clară orientare și lipsă tare a religiei sale.

În Timișoara nu se află o singură librărie, în care să afli permanent, cruciulițe, cărți bisericesti, liturgice sau icoane.

Țăranul întrebat, că de ce mai ține la loc de cinste cutare sau cutare tablou străin sau icoană de rit apusean, răspunde:

N'au mai venit iconari de mult pe la noi. N'am avut de unde cumpăra.

Dacă ar fi cine să le ofere icoane de rit ortodox și mai ales dacă ar fi un priceput colportor, în casele credincioșilor noștri n'ar mai

întârzia mărturiile unui regim străin sau ale neștiinței.

Alături de icoane se pot plasa, biblii, broșuri cu conținut religios—moral, patriotic.

Librăriile noastre ar realiza nu numai un câștig moral ci și unul material, dacă printr'un reprezentant abil al lor ar încerca o astfel de desfacere de cărți, iconițe cruciulițe, broșuri, reviste, sau cărți, caiete pentru școlari, la început prin satele cu comunicație mai ușoară.

Nu mă îndoiesc, că cercurile conducătoare ale bisericii ar ușura această încercare.

Vine primăvara! Ce frumos ar fi ca după serviciile liturgice să poți vedea pe credincioșii și mai ales tineretul satului defilând în fața unei vitrine improvizate în curtea bisericii sau în școală. Ce bun prilej să poată ajunge ușor și comod la cărți bune și ieftine.

Melentie Șora

Apel creștinesc

Cu ziua de azi a început postul marelui praznic creștinesc al Învierii Domnului, în care timp Biserica cheamă sufletul omenesc la pocăință prin desele servicii divine pline de farmec ceresc.

Facem un apel călduros către iubiții noștri filii sufletești, în special intelectuali, să participe la Liturgiile înaintea sfințite ce se vor săvârși în Catedrală în fiecare Miercuri și Vineri, la orele 11 a. m. și la Paraclisul Maicii Domnului, în zilele de Miercuri și Vineri, la orele 6 p. m., precum și la celelalte slujbe divine înălțătoare de suflet.

Mai apelăm la toate societățile și persoanele cari înțeleg a-și călăuzi viața după preceptele Bisericii, ca în timpul marelui post să sisteze după obiceiul creștinesc: ceaiurile, seratele și balurile.

Arad, Luni în 24 Februarie 1936.

† Andrei, Episcop

Un mic popas la începutul anului

Educația tineretului

La începutul anului 1936, revista noastră „Biserica și Școala” intră în al 60-lea an de existență. Un drum lung și greu, plin de obstacole, dar plin și de rezultate mănoase.

În vreme de 59 ani, acest organ de pub-

licitate a fost aici la frontiera etnică a neamului românesc, tribuna și farul strălucitor, care a răspândit pe plaiurile românești: lumina lui Hristos și dragostea de lege și neam.

În aceste clipe, facem un mic popas, și gândul nostru se duce îndărăt pe aripile trecutului, plin de venerație și pietate, la falnicul buchet de bărbați luminați: preoți și mireni, cari prin slova lor de foc, au altoit în conștiințele românești, sămânța iubirei către Biserică și neamul nostru.

Tot atunci aducem prinos de recunoștință, aceluia cari au produs grâul curat: preoții ortodocși, cu fruntea brăzdată de năcazuri și cu hainele înverzite de ploii și arșița soarelui. Acești preoți mucenici au răscolit și zguduit sufletele românești, scoțând din ele grăunțe de aur cari cimentându-se într'o forță puternică, a creat România Mare.

Sub stăpânirea străină, Biserica ortodoxă de dincoaci de Carpați, a fost angajată într'o luptă titanică pe două fronturi: religios și național, căci toată viața românească a pulzat și trăit în cadrele bisericesti ale Statutului Șagunian.

Dela înfăptuirea unității noastre naționale, Bisericii românești i-au ieșit în cale, o mulțime de probleme noi. Lumea a crezut că războiul mondial, a fost o mare și puternică judecată un tribunal, în fața căruia popoarele se prezentau unul după altul pentru a-și ispăși păcatele grele. Așteptările noastre nu s'au împlinit. Din potrivă, lumea de acum este mai nenorocită și mai ciuntită de nădejdi ca cea din înainte de război.

Trecem prin vremuri de un intelectualism sec și păgân, care se închină la spiritul rău al urei și vrajbei. Uitați-vă în jur. Majoritatea intelectualilor își caută orientarea vieții, în satisfacerea unor capricii sterpe, cari otrăvesc sufletele în mod sistematic, cu virusul necredinței.

În fața acestui dezastru și pentru a preveni o prăbușire a civilizației, toate Bisericile din lume și-au fixat ca obiectiv: *creșterea tineretului în spirit creștinesc*. Această problemă este cheia de boltă, care va indica lumii drumul ce duce la progres și fericire. Și la noi tineretul reprezintă Biserica și Țara de mâine. Școala este marele laborator unde se făurește sufletul tinerei noastre generații, Acest suflet, este un vast teren de cultivare care în toată vremea stă la dispoziția preoților noștri.

Deci preoții noștri să intre cu hărnicie în școale. Acolo să coboare pe Mântuitorul în

sufletele plâpânde ale copilașilor. Și astfel să plămădescă zi de zi, viața morală și viitorul de aur al poporul român. Prin evanghelizarea sufletelor celor micuși, peste câțiva ani, Biserica noastră va avea o generație mai conștientă de rostul și menirea Bisericii ortodoxe. Cu aceasta generație preoții vor duce lupta cu mult mai ușor contra sectelor religioase. Este știut că scopul sectarilor este pervertirea conștiinței ortodoxe la creștinii noștri, după interesele învățăturilor lor răăcite.

Ingrijirea și cultivarea tezaurului sufletesc a tinerimei române, în sens creștinesc, este pârgăhia de consolidare și progres a scumpei noastre Patrii.

Comemorarea lui Vasile Goldiș. Parastas în biserica catedrală din Arad.

Implinindu-se doi ani dela moartea fostului Ministru, consilier al Consistorului din Arad și fruntaș arădan, Vasile Goldiș, s'a oficiat un pios parastas pentru sufletul său, Duminică în 9 Februarie a. c., în catedrala din Arad.

Parastasul a fost oficiat de P. S. Sa Episcopul Dr. Andrei Magier, asistat de consilierii eparhiali și preoțimea parohială.

Au asistat un mănunchiu de intelectuali din Arad în frunte cu d-na Goldiș, Dr. I. Suciul fost Ministru, Dr. Ioan Lupaș prof. universitar și mult public. Răspunsurile funebre le-a cântat corul Acad. Teologice.

P. S. Sa Episcopul Andrei, a rostit o vorbire adâncă, aducând elogiul memoriei răposatului și relevând contribuția mare ce a dat-o patriei române, în luptele naționale unde ducea rolul de conducător, și Bisericii noastre, ca secretar peste 20 de ani al Consistorului nostru. Și ca sfetnic și membru cu inițiative salutare în toate corporațiunile noastre bisericești.

După parastas, la ora 11, s'a făcut o pomenire a regretatului la Palatul Cultural, în prezența tuturor autorităților și a unui foarte numeros public.

Corul învățătorilor, condus de d. Lugojan a cântat în amintirea dispărutului un imn ocazional, apoi „veșnica pomenire“.

A vorbit apoi despre personalitatea lui Vasile Goldiș, d. prof. Ioan Lupaș, fost elev al răposatului.

Oratorul a descris, în cuvinte mișcătoare, această urlașă personalitate, începând de la înmugurirea ei, de la anii copilăriei, întrucât se poate urmări din jurnalul intim din vremea aceea al răposatului, că era cu totul deosebit

de alți copii. A arătat după aceea activitatea profesorală a lui Goldiș, de la Caransebeș, de la Brașov, activitatea sa la consistorul arădan, contribuția hotărâtoare ce a dat-o publicisticii noastre politice, contribuția sa la actul Unirii, ale cărui puncte dela Alba-Iulia, formulate de el, se pot urmări și în scrierile și conferințele de dinainte de război ale comemoratului.

D. prof. Lupaș a arătat apoi că d-na Goldiș oferă o sută de exemplare din cărțile răposatului ca să fie date ca premii școlarelor din Arad.

După cuvântarea îndelung aplaudată a președintelui secției ardelenice a Ligi Antirevizioniste, d-na profesoară Petrișor, a citit din lucrările lui Goldiș.

Impresii dela un prasnici.

Într'o atmosferă entuziasmată de focul dragostei și a iubirei creștinești, în strigătele de bucurie cu stălpările de finici în suflet, o mulțime imensă de creștini drept credincioși de pe întinsul întregii Eparhii, dela șubaș până la cel mai înalt dirigător, dela cel din urmă servitor până cel îmbrăcați în porfiră și vison cu un glas și cu o inimă au aclamat pe bunul și blândul nostru Stăpân și Arhipăstor, cu ocaziunea instalării. Au fost aclamații isvorâte din adâncul inimii noastre pentru acela care sufletește este identificat cu noi simte cu noi, ne cunoaște și mai ales ne iubește.

Pretutindenii s'au văzut frunți senine și fețe vesele, iubind acest măreț eveniment din viața Eparhiei noastre.

Frumoasă a fost primirea ce s'a făcut; însă cu mult mai frumoase și pline de miez duhovnicesc și național au fost cuvântările Prea Sf. Sale, cu această ocazie.

Ogorul adâncit al Apostoliei lui Hristos și desțelenirea țarinei naționalismului sunt punctele esențiale, pronunțate atât de apăsător de Prea Sf. Sa Episcopul Andrei, de care promite solemn că se va ocupa intențiv. Biserica și patria, legea și neamul în concepția Sa se combină și se întregesc reciproc. Sunt 2 altare la care vrea să jertfească și să muncească spre binele sf. biserici și a neamului.

În acest spirit a fost crescut din frageda-i copilărie și spre acest ideal tinde și lucrează cu o voință de fier și energie fără seamăn.

Cu Dumnezeu înainte Prea Sfințite spre biruința finală, căci dragostea și devotamentul nostru Vă însoțește pretutindenii și în tot locul.

Întru mulți ani Stăpâne!

Pr. Dr. R. Popa.

Conferință protopopească.

Luni în 24 Februarie la orele 10, s'a ținut în sala de ședințe a Consiliului nostru eparhial, conferința protopopească, convocată și prezidată de P. S. Sa Episcopul nostru Andrei. Au participat asesorii referenți și 12 protopopi.

Primit cu aplauze, P. S. Sa a salutat asistența cu salutul duhovnicesc „Hristos în mijlocul nostru”. Părinții consilieri și protopopii au răspuns: „este și va fi”.

După rugăciunea „Impărate ceresc” P. S. Sa a vorbit cu multă competență despre misiunea și chemarea protopopilor în Biserica noastră, înz stând asupra legăturii duhovnicești ce există între Episcop și protopopi. P. S. Sa asigură preoțimea de cea mai caldă dragoste. Intre orice împrejurări părinții protopopi pot conta pe sprijinul P. S. Sale. Dar tot atunci, ținând cont de răspunderea încopciată cu misiunea apostolească a Episcopului, ca supraveghetor la îndeplinirea sfintelor taine pentru mărirea lui Dumnezeu, cere fiecărui protopop și preot să-și îndeplinească îndatoririle cu cea mai precisă punctualitate. În toate funcțiunile sale sacramentate sau administrative, protopopul sau preotul să pună căldura sufletului său. Biserica este instituție divină. Decl slujitorii Bisericii, trebuie să fie exemplu și model în toate acțiunile lor. P. S. Sa pune în vedere părinților protoierel, să adâncească viața religioasă la credincioșii din protopopiatele lor. Fiecare protopop să fie preoților săi îndumător părintesc, dar și un controlor fidel. Se pune în vedere părinților protopopi să supravegheze ca în zilele de Miercuri și Vineri din postul Sf. Paști, să se slujească sf. liturghie înainte sfințită în toate bisericile din eparhia Aradului, ca astfel să se coboare harul lui Dumnezeu, asupra satelor noastre.

În cauzele de ordin administrativ și juridicțional, fiecare protopop este în tractul său, reprezentantul Episcopului.

P. S. Sa comunică protopopilor, modul și condițiile în cadrul cărora se poate desfășura o căsătorie, după ce preotul va epuiza toate mijloacele de împăcare.

Se constată, că răspândirea sectelor religioase stagnează în eparhia Aradului. Cu privire la concubini, preotul are să ducă cauza lor înaintea consiliului parohial, unde se vor lua mijloacele de retorziune contra celor neglijenți. Se va iniția revizuirea consiliilor parohiale, unde pot intra numai persoane cu purtare morală exemplară. Aceștia, cu epitropia parohială și ceilalți creștini din serviciul bisericeal, sunt

datori să se împărtășească cu sf. taine în toate posturile.

Cu privire la catehizație, se va cere Inspectoratul școlar să îngăduie fixarea orelor de religie înainte de masă, iar la școlile cu 7 clase să se introducă 4 ore de religie pe săptămână.

Problema alegerii sau numirea preoților se va face obiect de studiu, la care se va cere și opinia organelor protopopești.

Se insistă ca părinții protopopi să facă tot posibilul, ca să încaseze contribuțiile eparhiale restante, căci organismul eparhial nu poate funcționa fără mijloacele materiale necesare. Despre toate problemele discutate în această conferință P. S. Sa părintele Episcop va da circulară.

La ora 1¹/₂, P. S. Sa închide conferința protopopească, cerând harul lui Dumnezeu și împărtășind binecuvântarea arhierescă asupra lucrărilor săvârșite pentru prosperarea Bisericii din Eparhia Aradului. Părintele consilier M. Păcățlanu, asigură pe P. S. de devotamentul și iubirea protopopilor, cari promit că își vor îndeplini chemarea cu cea mai curată conștiințiozitate. Toți cei prezenți au fost ospătați la masa cu mîncări de post a P. S. Sale.

P. S. Sale Episcopului Andrei.

La ocuparea tronului episcopesc din Arad.

*Frânturi de slovă veche pe margini de Cazanil;
Deschizători de Pravill, cu Pause și danil,
Smeriți închinători, îmbătrâniți în bine
Te-au rânduit*

Să-ți zicem cu toții azi Stăpâne.

*Bisericuțe negre, cu turle-ncovolate
Mai străjuiesc sărace mari suflete de sate.
Și'n spirit dac credința ca lumindri de ceard,
Topindu-se, așteaptă o nouă primăvară.*

Vremelnic văl vrăjește viața fără vlagă.

*Din greu adânc Românii trăirea s'o culeagă
Pe aripi de arhanghel, în duh de cânt ceresc,
Din drumul vecinției. În luptă grea răzbec.*

*Sfințit Părinte-Andreie, ne îndreptează gândul
Spre umbrele de veghe. Avem nesfârșit rândul
Celor ce'n idealuri robiți au petrecut.
Puterea, biruința, redă-ne-o prin trecut.*

*Mulți ani, curate gânduri, dreptate pentru noi:
Să retrăim în ch'puri și jertfe de eroi.
Ca să clădim mărețe altare românești,
Cu suflete de aur și gânduri creștinești.*

TEOFAN HERBEIU
preot.

Scrisoare de felicitare. INALT PREA SFINȚITE,

Am urmărit cu bucurie și cu o vădită mulțumire, ascensiunea I. P. S. Voastre.

Cu ocazia călătoriei noastre V'am exprimat felicitări pentru alegerea I. P. S. Voastre ca Episcop al Eparhiei Aradului.

Am participat sufletește deasemenea la sărbătorirea I. P. S. Voastre, alături de ceilalți generali și comandanți din Corpul VII Armată căci împrejurări de ordin personal, cauzate de greaua suferință a soției mele, m'au împedat să fiu prezent la acea solemnitate.

Mulțumirile adresate cu No. 401/1936 al Eparhiei Oradea, îmi dau prilejul să-mi exprim încă odată frumoasele sentimente ce Vă păstrez și Vă urez ca activitatea rodnică a I. P. S. Voastre să se bucure de un răsunet cât mai adânc în masele creștine ce le păstoriți.

Sibiu la 18 Februarie 1936.

Comandantul Corpului VII Armată
General de Divizie
ECONOMU

Bibliografie

Revistă bună. Inoim dorința exprimată în anii precedenți de conducerea eparhială, cu privire la aceea, că revista „Misionarul”, ce apare la Chișinău, să fie abonată în cât mai multe exemplare ar fi posibil, spre folosul clerului și Bisericii noastre. Abonamentele se vor face pe adresa Consiliului eparhial din Chișinău, ca în trecut.

Prețul abonamentului acestei bune reviste este de 200 Lei anual.

Arad, 4 Februarie 1936. † Andrei
Episcop.

Nr. 892/1936.

Comunicat.

Pentru prevederea bibliotecilor parohiale cu cărți religioase, Consiliul nostru eparhial a luat hotărârea și obligă pe toate comunele bisericesti din Eparhia Aradului, că cu ocazia întocmirii bugetelor parohiale an de an să ia între cheltuielile bugetare sub titlul: „pentru cărți religioase”, comunele bis. cu venit până la 5000 Lei... câte 200 Lei, comunele bis. cu venit de la 5000 Lei în sus câte 500 Lei.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 11 Februarie 1936.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Concurs.

Pentru deplinirea postului de protopop la protopopiatul vacant din Lipova, se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela ziua ce urmează după prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala” cu dotațiunea

I. Dela protopopiat

1. Retribuțiunea dela Consiliul eparhial.
2. Birul protopopesc dela fiecare preot din tract și anume câte 6 măsuri (180 lit.) grâu, ori porumb.
3. Dotațiunea dela Stat conform bugetului general al statului.
4. Spesele cancelariei protopopești stabilite prin bugetul acelei cancelarii.
5. Locuința protopopească.

II. Dela parohia centrală

1. Sesiunea parohială de 32 jug. cad. teren arabil.
2. Intregirea dotației dela Stat conform legii în vigoare.
3. Stolele legale.
4. Birul legal.

Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială și după întreaga dotație le va suporta protopopul.

D-na văd. protopopeasă va beneficia de drepturile asigurate prin §-ul 26 din Regulamentul pentru parohii, până la 11 Nov. 1936.

Reflecții la acest pot se avizează, ca în termenul indicat să înainteze subsemnatului Consiliu eparhial recursele lor instruite cu documentele de cvalificațiune, prescrisă în §-ul 53 din Statutul-Organic și prin concluzul congresului Nr. 111 din 1888 și anume: să dovedească cvalificațiunea cerută reflecțiilor la parohiile de clasa primă, să producă testimoniu de bacalaureat (maturitate) și să dovedească prin atestat, că au împlinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc sau școlar cu succes deplin și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc și cultural.

Arad, din ședința plenară a Consiliului ep. ort. rom. dela 11 Februarie 1936.

2—3 Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

INFORMAȚIUNI

† Nicolae Hârduț. A murit veteranul preot Nicolae Hârduț din Aciuța în ziua de 18 I. c., S'a stins la vârsta de 86 ani, după o păstorie de 60 ani, ca lumina unei candelă, din care s'a isprăvit oleul.

Podoba bătrânului era bândea și bunătatea, gata în orice vreme a sluji oamenilor și lui Dumnezeu,

de aceea se bucura de încrederea, cinstea și iubirea tuturor.

La plecarea lui din lumea aceasta a fost însoțit de mulțimea intelectualilor din Gurahonț și jur și a poporului din Aciuța, apoi din satul lui de naștere Tălagiu și din toate satele din jur.

Prohodul a fost servit de părintele pp. C. Lazar înconjurat de 10 preoți, panegiricul rostit de P. C. Să a impresionat mulțimea până la lacrimi.

Nod în papură Preotul unit dr. Ion Stanciu a scris în „Farul Nou” mai multe articole prin care vrea să dovedească cu mărturiile Sfinților Părinți despre primatul Papei.

Acest lucru a fost atunci când Papii erau în dreapta credință, așa că orice comentarii sunt zadarnice.

Tot în chestia avortului. Unii dintre medici, în frunte cu D-rul Nissim, au depus în cameră un protest prin care cer legiferarea avortului după placul lor!

Contra acestei tendințe, sunt datori să lupte toți acei ce simt creștinește, pentru a face ca această născocire satanică să nu fie pusă sub scutul legilor, mai ales azi, când din mila Domnului guvernării noastre sunt în dreapta credință.

Indemnul ziarului „Universul” Ziarul „Universul” face neconținut atente pe autoritățile noastre și le îndeamnă să pregătească cât mai neîntârziat armata pentru un eventual războiu.

Bun este indemnul ziarului „Universul” însă nu trebuie să uităm, că marea desorientare în care se găsește cea mai mare parte din poporul român, este latura sufletească, din care pricină vin toate relele peste popoare.

Cu ocazia sfântului și marelui post, creștinii au cel mai bun prilej să-și îndrepte viața, singura cale prin care omul se poate apropia de Dumnezeu.

„Sf. Mărturisire și sf. Cuminecătură”. Borsura cu acest titlu, lucrată de Păr. Dr. Gh. Ciuhandu și recomandată de Consiliul eparhial încă în anul trecut, a apărut în ediție nouă și se poate procura dela autor, cu prețul de 5 Lei exemplarul.

Aducem aceasta la cunoștință de obște în vederea lucrărilor cu prilejul misiunilor religioase și peste tot pentru trebuințele sufletești ale creștinilor în Postul mare!

La procurare de mai mult ca 100 ex. autorul *dă rabat* convenabil, mai ales când este vorba de școlari, peste tot de studenți, și de miliție.

Prohodul Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Prea Cucernicul Părinte I. Mihăl-

cescu, Decanul Facultății de Teologie, parohul Bisericii Amza din București, dimpreună cu domnul Gh. Popescu Zimnicea, profesor de limbile clasice și un adânc cunoscător al ambelor muzici, — orientală și occidentală, — a tradus din nou: „Prohodul Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos”.

Această valoroasă traducere s'a tipărit în două ediții: una numai cu textul și melodiile model pentru copil și popor și alta pentru preoți, cântăreți și dirijori de cor, cu toate cântările pe ambele notațiuni: orientală și apuseană și armonizate.

Ca autorii acestor lucrări să știe în ce număr să le scoată, invităm pe Cucernicii preoți, cari voesc să le aibă, să comunice autorilor numărul exemplarelor pe cari se obligă a le procura.

Ziaristii români din Arad, oaspeții P. S. Sale Episcopului Andrei. *Duminecă în 16 Februarie, a. c. P. S. Sa Episcopul Andrei a invitat la masă pe toți ziaristii români din Arad, precum și pe reprezentanții unor instituții de cultură și națională din loc.*

În cursul mesel, P. S. Sa a reliefat prin cuvinte sincere munca grea și chemarea frumoasă, ce-o au înmânuitorilor condeiului, în educația cititorilor. Mulțumește tuturor revistelor și ziarelor din Arad, pentru tonul cald și simpatia cu care a fost întâmpinată alegerea și venirea P. S. Sale, pe tronul episcopesc dela Arad.

În numele tuturor, a răspuns dl. Ascaniu Crișan, asigurând pe P. S. Sa, că în mistuirea apostolească pe care o va îndeplini aici la porțile patriei, va fi susținut și ajutat de toți Români din eparhia noastră și în special de cei ce muncesc cu condeiul.

Cumpăr, în scopul complectării colecțiilor mele, nrii singuratici din gazetele: „Albina” (Viena, 1866—1876), „Federațiunea” (Bpesta), „Concordia” (Bpesta), „Tribuna” (Sibiu și Arad), „Luminătorul” (Timișoara), „Dreptatea” (Timișoara), „Drapelul” (Lugoj) și orice altă gazetă românească de sub imperiul maghiar.

Mai departe din foaia scrisă cu mâna a studenților teologi din Arad: „Curcubeul” anul 1862 („Redactoriu răspunditoriu Iustinu Popovici „Clericu din cursul III-a”), „Floricele”, „Foaia belestristica,.. (litografiată) Aradu, 1863”. Redactoriu: Iustinu Popovici. Editor: Terentiu Dimatrescu. „Uniții”. Foaia studenților dela Școala reală din Timișoara. 1881. Scrisă cu mâna. „Proprietariu: Mihail Dimitrescu. Redactoriu rezponzabil Octavian Loichitia. Ajutor: Trifu Petcu”.

Dr. Dimitrie Cioloca
profesor la Academia Teologică
din Caransebeș.